

Kaptajn Cooks knogle

TEKST: CHARLOTTE BLAY · ILLUSTRATIONER: LYKKE BIANCA

Alex stirrer på knoglen. Den er lang og brun. Rigtig gammel. Hans mor og far læser skiltet under knoglen.

”Det er kaptajn Cooks lærknogle,” siger far. ”Der står, at man ikke må røre ved den.”

”Er det derfor, der er en vagtmand ved døren?” spørger Alex.

”Sikkert,” nikker mor.

De holder ferie på Hawaii. Ferie betyder, at man skal gå på museer. Alex vil hellere på stranden og finde nogle børn at lege med. Nu peger hans far på malerierne.

”Der har vi Kaptajn Cook, som opdagede Hawaii. Flot fyr i sin blå uniform. Og der er hans sejlskib. Det hedder RESOLUTION.”

”De indfødte slog Cook ihjel,” læser mor. Hun gyser lidt. ”Der står, at hans knogle har **mana**.”

”**Mana**?” Alex synes det er et mystisk ord.

”**Mana** betyder, at knoglen har en særlig kraft,” siger mor.

Alexs mor og far går videre til næste rum.. Men Alex bliver stående foran knoglen. Den har mana. Og man må ikke røre ved den. Det kan måske være farligt. Han skæver over til vagtmanden, der har en stor, flad musling i en kæde om halsen. Han står og vipper på sandalerne med halvt lukkede øjne. Ser ingenting.

Ganske langsomt rækker Alex hånden frem og rører ved knoglen. Hans hånd lukker sig omkring den helt af sig selv. Knoglen ryster. Han vil slippe men kan ikke. Det gør ondt i hans hånd. Han vil skrike, fordi han ikke kan slippe knoglen, men der kommer ingen ord ud af munden. Først da han tager den anden hånd til hjælp og trækker til, kommer han løs. Vagten ser på ham. Hans sorte øjne glimter venligt, og der er et lille smil på hans brede læber bag det hvide skæg. Muslingen glimter på hans bryst.

Han peger på en dør med et viftende forhæng. Det må være der, hans mor og far gik hen. Alex skynder sig gennem døren.

Den skarpe sol får ham til at misse med øjnene. Han indsnuser lugten af saltvand. Bølgebrus fylder ørerne. Han ser en hvid sandstrand fuld af børn, der tumler sig i vandet. Solen får deres brune hud til at glinse. Flere af dem har fået øje på Alex. De snakker i munden på hinanden og råber: "Aloha! Aloha!" Det er ikke svært at forstå.

"Hej, hej. Aloha," råber han til dem.

En af pigerne peger på sig selv og siger: "Kaimai".

Så peger Alex også på sig selv og siger: "Alex".

Børnene griner og råber: "Alex! Alex!"

Kaimai tager ham i hånden og trækker ham med ned mod vandet. Alle børnene kaster sig i bølgerne med tøj på. Så gør Alex det også. De svømmer rundt og dykker efter muslinger. Kaimai giver ham en flot skal, der blinker i sølv og lyserødt. Han griner og putter den i sin våde bukselomme.

Kaimai vrider vand af sine lange sorte krøller. Hendes ansigt smiler.

En klikkende lyd blander sig med bølgebruset, og Alex ser nogle store fisk skyde gennem vandet. Nej, det er ikke fisk. Det er delfiner! Dem har han set, når han var på stranden med sin mor og far. Deres rygfinner stak op af vandet, når de svømmede forbi langt ude i havet.

Men nu kommer delfinerne helt hen til børnene. De dukker op og klapper med de lange næb og piber højt som sirener.

"Aloha!" råber han. "Skal vi lege?"

Delfinerne springer op over vandet og slår med halerne. Alex

vælter og kommer ned under vandet. Han spræller med arme og ben. Men så opdager han, at det slet ikke er svært at svømme under vandet. Han tager lange seje tag. Svømmer op og trækker luft. Dykker ned igen. Lige foran ham kommer der en stor delfin og dytter ham på næsen.

"Aloha," bobler han og svømmer rundt sammen med den store fisk. De dukker op af vandet på samme tid, og delfinen slår et slag med halen, så det sprøjter. Hvor er det sjovt at svømme med delfiner!

Inde fra land skærer en dyb tone gennem luften. Alex opdager en mand, der står på toppen af et bjerg og blæser i en konkylie. Foran ham knejser en stor statue mod himlen.

Kaimai peger på statuen, der har et vældigt hoved og en sær hat.

"Lono," siger hun.

"Lono," lyder det rundt om ham, og brune folk kommer løbende med armene rakt i vejret.

Det må være en, de tilbeder, tænker Alex. Deres gud måske.

Manden på bjerget løfter konkylie op over hovedet og råber:

"Lono!" Så peger han ud over havet. Alle vender sig og ser ud over det store vand. Langt ude skimter de et hvidt sejl. Som en fugl glider det nærmere, indtil det bliver til et skib.

"Lono! Lono! Aloha!"

Råbene gjalder ud over havet. Store og små smider, hvad de har i hænderne og løber gennem sandet. De plasker ud i vandet og svømmer af alle kræfter mod skibet. Hvad sker der? Alex står alene tilbage på stranden. Men Kaimai vender om.

"Lono," råber hun og peger på skibet. Så griber hun hans hånd og trækker ham med. De svømmer ud mod båden sammen med de andre. Kajaker med mænd og kvinder padler forbi dem. Alle vil ud og møde skibet. En stor dobbeltkano er

den første, der når frem. Den er fuld af krigere med spyd og køller. Foran i kanoen står en flot mand i fjerprydet hjelm og farvestrålende kappe. Han ligner en konge.

Alex svømmer rundt om skibet. Sømændene vinker oppe på dækket. Han staver sig igennem ordet, der er malet på den store båd: RESOLUTION. Jamen, så er det jo Kaptajn Cooks skib. Og nu genkender han den høje, hvide mand fra maleriet. Han stiger ned i en lille båd og bliver roet i land af sine søfolk. Det er jo ham Kaptajn Cook. Ingen tvivl om det. Han står der høj og flot i sin blå uniform.

Men da Alex prøver at forklare Kaimai, at det er kaptajn Cook, ryster hun på hovedet.

”Lono,” siger hun bestemt.

Da kaptajnen går i land med sine folk, bliver de omringet af børn og voksne, der råber: ”Aloha Lono! Aloha!”

Alle knæler og bukker sig dybt mod jorden for den hvide mand. Alle undtagen Alex. Han ved helt bestemt, at ham der ikke er guden Lono. Han er kaptajn Cook.

Flere kvinder springer op og lægger duftende blomsterkranse om halsen på den høje, hvide mand. Hans sømænd får også blomsterkranse. Kaptajnen og søfolkene går smilende med kongen i fjerkappen og hans krigere op ad bjerget mod statuen på toppen. Alle andre følger efter i et langt optog. De bærer maden på fade af træ og i flettede kurve.

Kaimai slæber på en stor klase bananer.

”Lad mig hjælpe dig,” siger Alex og tager fat. Solen bager, og hans tøj er allerede tørt.

Pladsen oppe på bjerget er på størrelse med to fodboldbaner. Der er et

tempel og mange udskårne figurer. Alex er imponeret. Foran statuen står en hvidskægget mand i lang kappe. På hans bryst hænger en stor flad musling. Det er nok en præst eller måske en slags vagtmand, tænker Alex.

Den hvidskæggede modtager kaptajnen og hans sømænd og byder dem at sidde foran Lonos statue. Så holder han en lang tale, hvor hvert andet ord er Lono. Og bagefter bliver der båret offergaver frem.

”Aloha Lono! Aloha Lono!”

Kaptajn Cook og hans mænd får overrakt gaver. Store, smukke konkylier.

Køller af træ med indlagte hjattænder og smukke sten. Fint vævede stoffer. Og kaptajnen selv modtager en hjelm pyntet med lange hanefjer. Den er næsten flottere end kongens, synes Alex.

Senere bliver der sat mad frem foran gæsterne. De får lækkert kød og fisk. Kæmpestore rejer og saftige frugter. Alt serveret på grønne blade. Imens er der underholdning. Dansetrommer spiller op, og kokosnødder slår takt til pigernes hurtige trin. Kvinderne synger og vrikker med numserne, så sivskørterne pisker om livet på dem. Flere af Kaptajn Cooks søfolk springer op og danser med dem.

Men nu bliver der uro. Kongens krigere begynder at tage søfolkernes knive og sværd. De kan rigtig godt lide deres våben af jern. Sømændene bander og prøve at holde fast på deres våben. Til sidst kommer de op at slås.

Det er ikke rart. Alex vil tilbage til sin mor og far. Men hvordan? Nede på stranden har nogle indfødte snuppet robåden fra RESOLUTION. De padler rundt i den, som om det er en stor, bred kano. Det vil Cook ikke finde sig i. Han springer op og råber vredt fra toppen af bjerget, at de skal holde sig fra robåden.

Alex mærker uro i maven. Han mærker også Kaimais hånd, der tager fat i hans. Hendes læber bæver. Søfolkene brøler af raseri, fordi deres våben er væk. De springer på krigerne. Slår med næver og sparkes med støvler. De indfødte skriger op og banker løs med køllerne. Alex trækker Kaimai med om bag Lonos statue. Her står de med armene om hinanden og ryster af skræk.

Kaptajn Cook griber fat i kongen og rusker ham grundigt. Den flotte hjelm falder af, og de farvede fjer fra hans kappe flyver om ørerne på dem. Cook peger vredt ned mod robåden, som nogle indfødte prøver at padle væk i. Han rusker igen kongen. Men i samme nu sender krigerne en byge af spyd og køller gennem luften. Cook er ramt og synker sammen. Der ligger han og bløder foran statuen.

Der bliver helt stille. Så stille at bølgenes brusen nede ved stranden lyder som torden.

"Han er jo død," hvisker Alex.

Kaimai smiler over hele hovedet.

"Lono," siger hun og peger på kaptajnen.

Alex ryster på hovedet. Tror de virkelig, at Cook er en gud, der ikke kan dø?

Konkyliens dybe dirrende toner høres igen fra pladsen. Søfolkene flygter. De stormer ned ad bjerget. Styrter hen over sandet og kaster sig ud i bølgerne. Svømmer som rasende, til de når det store skib. Snart er sejlene sat, og RESOLUTION glider bort over havet. Tilbage ligger deres døde kaptajn.

De indfødte prøver forgæves at få liv i den hvide mand. De banker på den store statue af Lono for at få hjælp derfra. Men Cook rejser sig ikke. Han ligger stiv og stille i sit blod.

Præsten med den store musling får øje på Alex og griber fat i

ham. Og mens Alex er ved at besvime af skræk, bliver han trukket hen til den døde mand.

"**Mana!**" råber den hvidskæggede og trykker Alexs hånd mod kaptajnens ben..

Det svimler for Alex. Han lukker øjnene. Tør ikke se mere. Tør ikke høre mere. Tør ikke mærke på noget.

"Alex! Alex!"

Det er hans mor og far, der kalder. Han flår hånden til sig og åbner øjnene. Vagtmanden står og brummer i skægget, da Alex smutter ind gennem forhænget til museet.

Og der dukker hans mor og far op.

"Jamen står du her endnu, Alex?" siger mor. "Du har vel ikke rørt ved den knogle?"

Alex skæver til vagtmanden. Der dirrer et lille smil bag hans hvide skæg.

Så mærker han sin fars arm om skulderen:

"Kom dog med, dreng. Du skal se kajakken og kongens hjelm med fuglefjer og kampkøllerne med hajtænder."

Alex mærker på muslingen i lommen og giver den et lille klem.

Mana, tænker han.

